

Vreau sa deschid o pensiune agroturistica.

Care sunt normele pe care trebuie sa le indeplinesc?

Coordonator de proiect: ec. Ana Faur, animator local

Autorul fisei tematice: ec. Ana Faur

Uniunea Europeana acorda României expertiza si sprijin financiar în vederea pregatirii pentru aderare, prin programe specifice: Phare, Ispa si Sapard. Sectoarele beneficiare variaza de la dezvoltare regionala si sprijin pentru IMM-uri, pâna la investitii în infrastructura de mediu si transport si dezvoltare rurala. Suma anuala totala a fondurilor nerambursabile acordate României prin cele trei programe este în crestere, de la cca 660 de milioane de Euro în 2003, la peste un miliard de Euro în 2006. Gestionarea acestor fonduri este realizata de autoritatile române de resort, sub coordonarea Ministerului Finantelor Publice.

TENDINTE IN AGROTURISM

TENDINTE IN LUME..

La nivel mondial cei ce monitorizeaza tendintele in turism au observat ca oamenii au devenit mai grijulii fata de mediul inconjurator si fata de valorile culturale, ceea ce pune sub semnul intrebării metodele de productie si de consum ale turismului de masa; se cauta un echilibru intre turism, natura si cultura, intre dezvoltare si conservare a fiecarui spatiu in care turismul se dezvolta.

TENDINTE IN UNIUNEA EUROPEANA...

Pentru ca suntem candidati si viitori membrii ai UE, este important sa stiti ce crede Uniunea Europeana despre dezvoltarea rurala, una dintre componentele sale fiind si agroturismul. Incepind cu anul 2003, o data cu reforma PAC¹, pentru Uniunea Europeana a devenit clar ca dezvoltarea rurala nu se mai poate baza numai pe agricultura ! Printre masurile care sunt luate in acest sens se mentioneaza si "incurajarea activitatilor de turism", semn ca UE ii acorda o mare importanta si ca o va sustine de aici incolo, cu doua conditii esentiale inasa: **conservarea mostenirii rurale si protectia mediului !**

Asa ca UE vrea sa imbunatateasca **calitatea vietii** in ariile rurale si sa dezvolte **activitati diversificate**.

TENDINTE NEGATIVE SAU NEEXPLOATATE IN ROMANIA :

- Din pacate, cazarea "la gazda" este in scadere; este bine de conservat aceasta forma de turism pentru ca ea faciliteaza schimburile cu locuitorii, si acest lucru este foarte interesant pentru o buna parte din turistii care vor sa-si petreaca timpul liber la sat;
- Exista o tendinta de a construi structuri de capacitate mare; acest lucru este pozitiv in cazul grupurilor de turisti, inasa nu la fel de apreciat de familiile care isi petrec concediul la sat, si care au in acest fel sanse putine de schimburi culturale. De cele mai multe ori cladirile sunt neutilizate in extrasezon, iar gestiunea deseurilor si a apelor uzate ridica deja mari probleme!
- Nu exista mai deloc locuri de campare in spatiile fermelor! Un potential ce trebuie valorificat !
- Putine pensiuni sunt localizate in sat, pe ulitele sale obisnuite; multi turisti, in mod special straini, vor sa cunoasca modul de viata al locuitorilor zonelor pe care le viziteaza !
- Turistii sunt de obicei slab informati de catre gazde in ceea ce priveste lucrurile pe care le pot face in gospodarie sau in zona ; de aici pot sa rezulte multe neintelegeri sau scurtarea sejurului, pentru ca turistii nu stiu ce altceva pot sa faca in zona !
- Se investeste mai mult in dotari moderne decat in lucruri simple, traditionale si curate!
- Tendinta de practicare a serviciilor pur turistice, artificiale, putin sociale; exista riscul astfel de pierdere a autenticitatii si a interesului pentru zona!

¹ Politica Agricola Comuna a Uniunii Europene

CE ESTE O PENSIUNE AGROTURISTICA?

Pensiunea agroturistica este o pensiune in care cazarea, masa si celelalte servicii turistice se bazeaza pe produse si activitati agrozotehnice. Multi proprietari de pensiuni isi pun intrebarea : eu ce desfasor, o activitate turistica rurala sau una agroturistica ? Iata diferentele dintre cele doua:

PENSIUNEA TURISTICA RURALA	PENSIUNEA AGROTURISTICA
<ul style="list-style-type: none">✘ Cazare se face in locuinte aflate in spatiul rural, in care proprietarii pot sau nu sa locuiasca;✘ Alimentatia este bazata pe bucataria locala, specifica regiunii;✘ Se ofera activitati de relaxare si recreere in satul in care este localizata pensiunea, facand posibila cunoasterea culturii locale si a formelor traditionale de viata din regiune.	<ul style="list-style-type: none">✘ cazare in exploatații agricole (ferme, gospodarii, conace, etc) ;✘ serviciile agroturistice sunt integrate in ferma si gospodarie, ele se intrepatrund cu activitatea obisnuita a agricultorului si a familiei sale ;✘ alimentatie bazata pe bucataria traditionala a locului si preparata 40 % cu produse provenind din gospodaria proprie, si alte 40% din zona/regiune;✘ serviciile sunt oferite de familia agricultorului, astfel ca exista o relatie directa intre cel ce ofera serviciile (agricultorul si familia sa) si cel ce le solicita (turistul) ;✘ activitati recreative sau culturale in cadrul fermei sau gospodariei ; posibilitate de observare si participare a activitatilor traditionale ale fermei sau gospodariei ;✘ ocazional, alte activitati de relaxare in imprejurimile fermei sau gospodariei ;

CE FEL DE TURISTI VA POT TRECE PRAGUL?

Trebuie sa stiti inca de la inceput ca nu-i veti putea niciodata satisface pe **TOTI** turistii, nici macar hotelurile nu pot face asta! Dumneavoastra dispuneti de anumite venituri pentru a va construi sau amenaja pensiunea si aveti anumite pretentii si reguli, pe care le vreti respectate in pensiunea dvs; si functie de asta, trebuie sa va decideti ce fel de turisti vreti sa primiti. Iata cateva categorii de turisti si caracteristicile lor :

tinerii

adultii

varsnicii

cupluri cu copii

grupuri de adulti

grupuri de tineri

tineri cu cortul

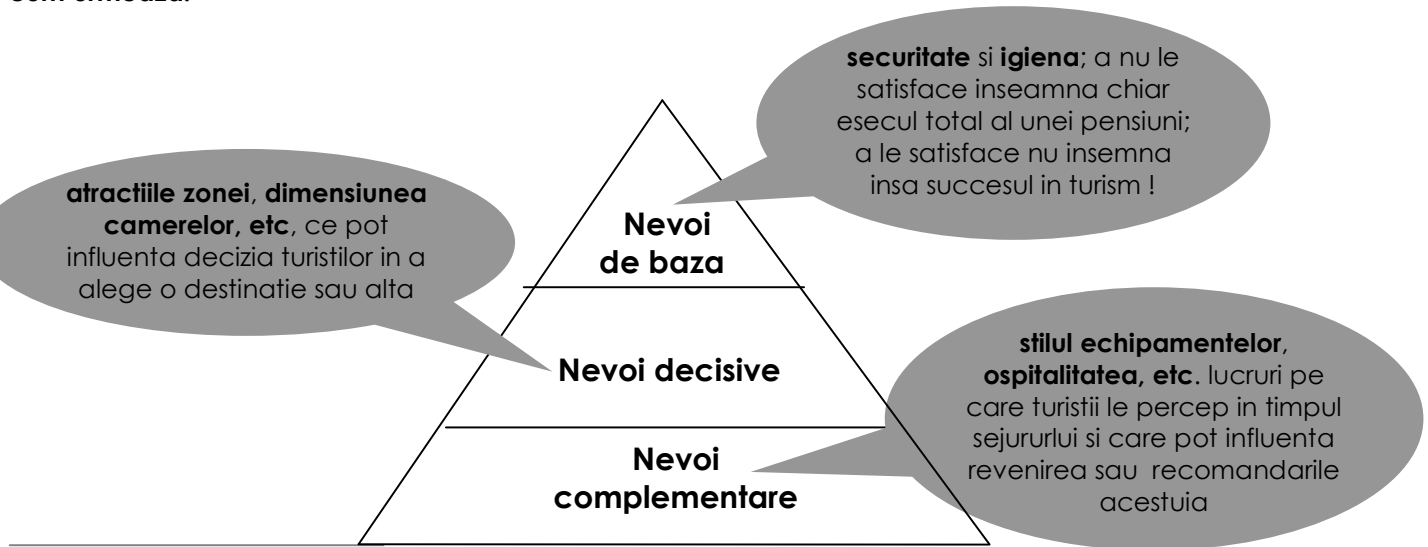
turisti cu obiective precise

turistii romani

turistii straini – vor sa vada tot ce nu au ei in tara lor ; traditii, activitati, obiective , cat mai multe si mai variate !

Sunt interesati in special de schimburile interumane, deci vor fi intotdeauna fericiti sa povesteasca cu voi ; apreciaza conditii minime de cazare si masa , dar cele igienice trebuie sa fie impecabile! Vor sa incerce intotdeauna specialitati culinare locale.

Aceste nevoi specifice fiecărei categorii de turiști pot fi grupate în nevoi de bază, decise sau complementare, după cum urmează:

CATE TIPURI DE PENSIUNI AGROTURISTICE EXISTA?

...de exemplu, în Franța...

pensiunile care oferă cazare, masă și activități în cadrul fermei sunt reunite sub o sigla comună numită: "Bine ați venit la ferma!". Iată ce tipuri de pensiuni agroturistice există în această rețea națională:

- Ferma de sejur**
- Camping la ferma**
- Gustare la ferma**
- Vanzarea la ferma**
- Ferma "cu portile deschise"**
- Ferma pedagogică**
- Vacanta la ferma**
- Ferma-han**
- Ferma ecvestra**

...în România...

structurile de primire turistică nu fac foarte clar diferența între cele localizate în spațiul rural sau urban, și în prezent întâlnim structuri ultra moderne în mijlocul satului, fapt care nu este neapărat normal... ! Mai mult, nu se precizează diferența clară între turism rural și agroturism, fapt ce creează confuzii printre proprietari de pensiuni sau tehnicieni. Mai jos găsiți cele patru categorii mari în care legislația românească împarte structurile de primire turistică:

- **structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare**, printre care sunt specificate :
- **structurile de primire turistică cu funcțiuni de alimentare publică**, dacă va gândiți să oferiți turiștilor servicii de masă;

- **structurile de primire turistică cu funcțiuni de agrement**, ce presupune să aveți în pensiune instalații și dotări pe care le puneți la dispoziția turiștilor pentru petrecerea timpului liber;

- **structurile de primire turistică cu funcțiuni de transport**: presupune să oferiți turiștilor transport cu mașină, microbuz, autocar, telescaun, etc

AMPLASAREA EXTERIOARA

Suntem convinsi ca gospodaria dvs este cel mai frumos loc din lume, fie ca este in sat sau in mijlocul naturii! Cu prima ocazie cand veti ajunge acolo, treceti de cateva ori cu privirea toti vecinii, toate gradinile, toata privelistea care va inconjoara; este foarte importanta aceasta privire de ansamblu, si in continuare o sa va spunem de ce.

In timp, **satul a primit o arhitectura aparte**, prin care se deosebeste de satele chiar din comuna vecina: in unele localitati vedem casele cu fatada la strada, cu porti inalte, in altele casele au in fata o mica gradina de flori, iar gardul este mai jos si in mare parte facut din grilaj, iar in altele casa e in mijlocul gradinii, inconjurata de spatii verzi. Si daca mergeti pe o intreaga stada, veti vedea ca in general toate casele respecta aceasta arhitectura. De asemenea, culorile fatadelor sunt deschise la culoare, in tonuri calde, putin sobre.

De asemenea, **daca va aflati in mijlocul naturii**, iar locul destinat construirii pensiunii este aici, observati cum natura din jur a creat in sute de ani un peisaj parca desenat, ce va fi modificat intr-un fel sau altul de viitoarea pensiune construita. Pentru ca va aflati in mijlocul ei, profitati de natura: folositi materialele pe care vi le ofera (lemnul spre exemplu) si construiti-o astfel incat galagia sau fumul de la gratar nu vor speria prea tare vietuitoarele salbatice; veti observa in timp multumirea lor atunci cand le puteti privi de la geamul pensiunii!

Daca pensiunea dvs se va afla in sat, respectati arhitectura strazii dvs; folositi paleta de culori traditionale pentru fatada (crem, gri, alb, albastrui, vernil, etc) si plasati casa in linie cu celelalte. Nerespectarea acestui aspect probabil ca nu va fi sanctionat de nimeni, insa veti fi responsabil in fata consatzenilor dvs pentru crearea unui dezechilibru greu de trecut cu vederea! In plus in turism rural nu este cazul sa fiti prea ingeniosi cu aspectul exterior, turistii (in mod special cei straini) vor veni sa vada cum e in regiunea dvs, care este specificul local, si majoritatea sanctioneaza dezechilibrele create de prea multa inovatie!

Oriunde veti construi sau amenaja pensiunea, cautati locuri ferite de surse de poluare si de orice elemente care ar pune in pericol sanatatea turistilor; decorati-o cu cat mai multe flori si elemente decorative traditionale.

CONSTRUCTIE SI DOTARI

Daca pentru exterior sunteti responsabili fata de aspectul pensiunii dvs, in interior lucrurile stau cu un pic diferit: aici puteti sa va puneti imaginatia la treaba si sa faceti cum va place dvs si cum credeti ca le vor place turistilor, cu aceiasi recomandare : pastrati si aratati turistilor specificul local !

Dumneavoastra, proprietari sau viitori proprietari de pensiuni, va veti desfasura activitatea in functie de un anumit numar de margarete, care oglindesc caracteristicile constructive, dotarile si calitatea serviciilor pe care le oferiti.

Pensiunea turistica din mediul rural poate avea o capacitate de cazare este de maxim 30 de locuri, respectiv 10 camere. Pentru aceasta structura de cazare se pot obtine un numar de margarete intre 1 si 5. Potrivit ordinului nr. 510/ 2002, iata care sunt criteriile minime pe care trebuie sa le indepliniti pentru fiecare numar de margarete in parte:

CRITERII MINIME PENTRU CLASIFICAREA PENSIUNILOR TURISTICE RURALE/AGROTURISTICE		
	1-2 margarete	3-5 margarete
<p>A.</p> <p>Criterii SPECIFICE fiecerei categorii</p>	<ul style="list-style-type: none"> spatii corespunzatoare si igienice, pentru prepararea mesei, dotate cu echipamente de preparare si conservare a alimentelor grup sanitar comun (o cabina de dus si un spalator la 10 locuri ; o cabina de dus la 15 locuri) incalzire cu soba de teracota sau cu alte echioamente admise de normele PSI suprafata minima a camerelor (pentru camere cu 2 paturi) de 11-12 mp numarul maxim de paturi simple / camera : 3 la 1 margareta si 4 la 2 margarete pat cu saltea de orice tip dulap de haine veioza* televizor si aparat de radio in spatii comune* masina de gatit sau resou electric 	<ul style="list-style-type: none"> curte cu amenajari florale suprafete de joaca pentru copii** parcare proprie** sufragerie dotata cu mobilier adecvat, de calitate superioara si cu inventar de servire de calitate ** camere cu grup sanitar propriu (cada sau cuva de dus, lavoar si WC) incalzire centrala sau cu gaze la soba de teracota numarul maxim de paturi simple / camera : 2 suprafata minima a camerelor (pentru camere cu 2 paturi) 13-20 mp pat cu somiera cu saltea sau cu saltea relaxa mobilier uniform si de calitate superioara dulap de haine veioza perdele transparente televizor si aparat de radio plita electrica sau cu gaze vase si ustensile de bucatarie din inox** telefon la dispozitia turistilor
<p>B.</p> <p>Criterii COMUNE tuturor catego- riilor</p>	<ul style="list-style-type: none"> anexele gospodaresti pentru cresterea animalelor vor fi amplasate si intretinute astfel incat sa nu creeze disconfort turistilor constructia sa fie in stare buna caile de acces proprii si spatiile inconjuratoare sa fie bine intretinute accesul in camerele de dormit si in grupurile sanitare sa fie direct, fara a trece prin alte camere folosite pentru dormit racord la reseaua publica de canalizare sau la mijloace proprii de colectare si epurare plapuma/pled/paturi (2 bucati/persoana) perne mari cearceaf pentru pat si cearceaf plic masa si scaune cuier oglinda sau toaleta prosoape pentru fata (1 buc./persoana) 	

* criterii necesare doar pentru pensiuni de 2 margarete

** criterii necesare doar pentru pensiuni de 4-5 margarete

- ✘ perdele obturante sau alte mijloace de obturare a luminii
- ✘ perii pentru haine si pantofi
- ✘ pahare (2 buc/persoana)
- ✘ echipamente pentru pastrarea prin frig a alimentelor
- ✘ nu se admit lucruri personale ale locatarului (articole de imbracaminte, incaltaminte, etc)

Pentru **camerele in locuinte familiale** (deci in casa fermierului) puteti obtine un numar maxim de 3 margarete, iar legislatia romaneasca acorda conditii specifice.

PROCEDURA DE CLASIFICARE

« In scopul protectiei turistilor, serviciile de cazare si alimentatie publica se asigura numai in structuri de primire turistica clasificate. » art 1, al.(2), HG nr 1328 din 27 dec 2001

Asadar, pentru ca pensiunea dvs sa functioneze legal, trebuie sa va clasificati, adica trebuie sa obtineti un « certificat de clasificare » si, o data cu el, un numar de margarete, in functie de conditiile de mais sus.

Ce trebuie sa faceti ca sa va clasificati ?

PASUL 1 : Autorizarea persoanelor fizice, respectiv alegerea unei forme juridice prin care sa va desfasurati activitatea; exista trei forme principale de autorizare, si va prezentam aspectele cele mai importante ale fiecareia mentionate de cei ce le practica deja:

Persoana Fizica Autorizata (PFA):

Asociatia Familiala (AF):

Societatea comerciala (SC):

-

PASUL 2 : Intocmirea unui dosar care sa cuprinda urmatoarele documente:

- certificat constatator de la registrul Comertului din care sa rezulte obiectul de activitate și structura actionariatului; se pot demonstra cele doua cerinte și prin copii ale actelor de constituire ale societatii;
- avize și autorizatii legale: PSI, sanitara, sanitar-veterinara, de mediu și protectia muncii, dupa caz;
- Certificatul de Inregistrare la Registrul Comertului a PFA, AF sau SC (in functie de ce ati ales dvs mai sus);
- schita privind amplasarea și adresa unitatii;
- schita privind structura, amplasarea și nominalizarea camerelor și a spatiilor de alimentatie;
- aviz specific privind amplasamentul și functionalitatea obiectivului;
- copie dupa actul doveditor al pregatirii profesionale in domeniu activitatilor de turism, eliberate de institutii autorizate de Ministerul Educatiei Nationale și de Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului;
- certificat de inmatriculare;
- actul constitutiv (pentru SC) sau autorizatia de functionare (in cazul PFA sau AF);
- cerere de eliberare a certificatului de clasificare .

PASUL 3 : Documentatia de clasificare se transmite reprezentantului zonal al Ministerului Transporturilor, Constructiilor si Turismului – Directia Generala de Autorizare și Control (MTCT – DGAC), cu minim 60 de zile inainte de darea in folosinta a structurilor de cazare sau alimentatie;

PASUL 4 : Specialisti din cadrul MTCT – DGAC insotiti de specialisti din cadrul consiliilor judetene locale sau asociatii profesionale de turism, in prezenta dvs, **vor verifica daca pensiunea dvs indeplineste criteriile legale** si vor acorda un „certificat de clasificare” ;

PASUL 5 : Reclasificarea pensiunilor deja clasificate, respectiv din 3 in 3 ani este necesara aplicarea vizei pe autorizatia de functionare; trebuie sa solicitati aceasta avizare cu cel putin 60 de zile inainte de expirarea celor 3 ani de la emiterea autorizatiei sau de la ultima viza.

Placheta cuprinzând mențiunea "clasificat de Ministerul Turismului", sigla acestuia, însemnele privind tipul structurii de primire turistice și nivelul de clasificare se expun, la loc vizibil, în exteriorul clădirii, conform legii.

Procedura de clasificare este, din pacate, destul de complicata; va sfatuim sa cereti sfatul proprietarilor de pensiuni deja clasificate, primariilor din localitate sau asociatiilor profesionale active in turism pe care le cunoasteti.

CONDITIILE PE CARE TREBUIE SA LE INDEPLINEASCA GAZDA

Toti turistii cu care am stat de vorba, indiferent ca au fost tineri sau batrani, si indiferent de nationalitate, au marturisit ca romanii sunt ospitalieri si prieteni. Aceasta este o calitate ce trebuie neaparat mentinuta si pusa in valoare. Insa pe langa acest aspect, o gazda buna trebuie sa indeplineasca urmatoarele conditii:

- ...SA AIBE OSPITALITATE NATURALA, ACEL "DAR DE A PRIMI ";
- ...SA ASCULTE CERINTELE TURISTILOR PENTRU A SE PUTEA ADAPTA LA ACESTEA;
- ...SA FIE CAPABIL SA VORBEASCA DESPRE VIATA SATULUI SI A REGIUNII IN GENERAL SI DESPRE EXPLOATATIA SA IN MOD SPECIAL;
- ...SA GATEASCA BINE SI CU PLACERE ;
- ...SA FIE DISPONIBIL PENTRU O IMPLICARE PERSONALA IN ACTIVITATE;
- ...SA FIE UN BUN ANIMATOR AL MESELOR SI ACTIVITATILOR PE CARE LE ORGANIZEAZA;
- ...SA FIE CAPABIL SA-SI ORGANIZEZE MUNCA IN FUNCTIE DE MOMENTELE PE CARE TREBUIE SA LE PETREACA CU TURISTII; SA FIE PREZENTA DOAR CAT ESTE NEVOIE ;
- ...SA VEGHEZE LA CURATENIA CASEI.

De cele mai multe ori activitatea de "gazda" este impartita intre mai multi membrii ai familiei; incercati sa raspundeti la urmatoarele intrebari:

- ? **In familia mea, cine va face ce?**
- ? **Cu se statut?**
- ? **Sunteti cu totii de acord privind aceste responsabilitati ?**

Stabiliti si urmatoarele aspecte:

- ✘ **Cand veti face menajul?**
- ✘ **Cand veti intretine turistii?**
- ✘ **Cand munciti in gospodarie?**
- ✘ **Cand va veti lua vacante?**

Felul **cum comunicati cu turistii** este foarte important; trebuie sa fiti clari si precisi in informatiile pe care le oferiti, mai ales in cele legate de preturi si conditii de cazare. Precizati ceea ce exista sau nu la dvs in pensiune. Daca aveti incalzire cu lemne, de exemplu, precizati in cat timp o sa fie calda apa la baie. Pentru a evita inconvenientele, va recomandam sa afisati in **camere, pe perete**, o **lista** cu urmatoarele elemente :

- ✘ **reguli de respectat**; de exemplu: "va rugam sa folositi cosurile de gunoi din camere si gradina"; sau "va rugam sa pastrati linistea dupa ora 22.00 seara";
- ✘ **pretul** pe camera sau persoana/**noapte** si pensiunea completa (daca se ofera) sau **pretul de sedere** / saptamana;
- ✘ **activitatile oferite** de gazda in gospodarie; activitatile si obiectivele turistice ce pot fi vazute in regiune ;
- ✘ **mijloace de transport/orare** ;
- ✘ **pretul produselor** de vinzare (branza, dulceata, tuica, etc);
- ✘ **servicii din apropiere**, adresa si numarul de telefon: magazinul de alimente, dispensarul, farmacia, service auto, etc;
- ✘ **numere de telefon utile**: Ministerul Turismului, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, Politie, Pompieri, Salvare;
- ✘ **unde pot fi gasiti proprietarii peste zi**: numere de telefon sau adresa;

Formarea profesionala specifica in turism rural si agroturism este un alt aspect important in activitatea turistica, care in Romania este un aspect precar...deci nu prea avem de la cine invata, doar din propria noastra experienta sau din experientele altora! Una dintre cele mai bune metode de invatare in acest moment in Romania este sa participati la schimburi de experienta cu alti proprietari de pensiuni din regiunea dvs sau din alte regiuni, care fac turism rural de mai multa vreme si pot sa va spuna mai multe din experienta lor.

Oricum pentru procedura de clasificare trebuie **sa detineti un act doveditor al pregatirii profesionale in domeniu activitatilor de turism**, eliberat de institutii autorizate de Ministerul Educatiei Nationale și de Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului. Acest act are in acest moment titulatura de „administrator de pensiune turistica” si exista doua institutii in Romania care fac cursuri si sunt acreditate sa il acorde.

GESTIUNEA FINANCIARA

Cum se calculeaza pretul serviciilor pe care le prestati turistilor (cazare, masa, etc)?

Calculati mai intai **cheltuielile** care trebuie sa fie facute exclusiv din activitatea de turism, respectiv :

- materia prima (de exemplu pentru gatit, spalut, etc)
- cheltuieli directe : lumina, incalzirea, apa, etc
- cheltuieli indirecte : investitia in cladire si dotari, publicitatea
- salarii si asigurari (acolo unde este cazul)
- comisioane (in cazul in care plata se face prin banca)
- amortizarea (aparatura, masina, cladiri, etc)

Apoi calculati **veniturile** care le obtineti din cazare, masa si alte servicii oferite turistilor :

Beneficiul dumneavoastra (adica cu ce ramaneti in mana) se calculeaza astfel:

$$\text{Beneficiu} = \text{venituri} - \text{cheltuieli} - \text{impozite}$$

Preturile se calculeaza, in general, pe persoana sau pe camera de 2 persoane, incluzand micul dejun.

Legislatia actuala prevede ca: "agenții economici deținători de structuri de primire turistice și instituțiile de cultură pot acorda facilități și reduceri de tarife și de taxe pentru grupuri de turiști și pentru militari, pensionari, elevi, studenți, ziaristi, precum și în perioadele de solicitare mai redusă". Astfel ca puteti acorda **preturi speciale** sau **reduceri de pret** pentru diferite categorii de turisti, durata sederii sau perioadele ale anului. Sau daca stabiliti pretul pe camera de doua paturi, cereti un pret mai mic in cazul in care o singura persoana va inchiriaza camera, la fel si pentru a treia persoana.

Conform legii, tarifele sunt considerate maximele și se vor afișa în mod vizibil la recepția structurii de primire turistice

Si foarte important: agenții economici deținători de structuri de primire turistice sunt obligați să stabilească tarife de cazare unice nediscriminatorii atât pentru turiștii români, cât și pentru cei străini!

ALTE SERVICII PE CARE LE PUTETI OFERI TURISTILOR

Acestea fac parte din « recuzita » unui proprietar de pensiune istet, care vrea sa tina cat mai mult in regiune turistii ce-i trec pragul si sa aduca altii !

...în GOSPODARIA DUMNEAVOASTRA

Produsele din gospodaria proprie trebuie acopere **40% din mesele oferite** turistilor. Aveti ocazia sa va laudati cu tuica pe care o faceti sau cu delicatesele culinare! Multe gazde se intreaba ce vor turistii sa manance ? Pentru ca sunt in Romania, va sfatuim sa le dati de mincare ceea ce se manaca in zona si la dvs in familie ; de asemenea, propuneti sa mancati cu ei la masa, dar nu impuneti !

Observarea si implicarea turistilor in activitatilor agricole (cultivarea pamantului si cresterea animalelor) este, precum va spuneam, ceea ce sta la baza agroturismului; este o foarte buna activitate pe care sa o propuneti turistilor, fie in scop de observare, fie de implicare, fie pedagogic (pentru grupuri de scolari care va viziteaza exploatatia sau fac parte dintr-o tabara specifica).

Turistii straini sunt interesati de fermele de mici dimensiuni existente la noi, cu diverse animale domestice. Intr-o astfel de ferma (cel mai des intalnita in satele romanesti) caii, magarii si nou-nascutii sunt foarte interesante, in mod special pentru copii. Puteti sa invatati turistii sa mulga vaca, cum sa caute de oua gaina, etc.

Trebuie insa **sa fiti putin mai atenti cu modul in care arata gospodaria dvs**, sa o mentineti curata si ordonata.

Una dintre conditiile prezentate mai sus, pentru a fi o gazda buna, este sa le vorbiti turistilor despre exploatatia si ferma dvs; iata cam ce ar trebui sa cuprinda o astfel de prezentare:

- ✘ istoricul fermei si al familiei;

- ✘ mesajul general pe care vreti sa-l transmiteti turistilor despre ferma dvs;
- ✘ tipul de productie agricola;
- ✘ cati oameni lucreaza pe exploatare;
- ✘ sezonialitatea;
- ✘ stabiliti cine din familie va prezenta ferma;
- ✘ alte aspecte pe care le considerati importante...

...in REGIUNEA DUMNEAVOASTRA

Stiti ce servicii, activitati si obiective turistice aveti in zona dvs ? Aveti deja un ghid sau brosură cu toate acestea ? Inseamna ca turistii vor avea multe de vazut in zona dvs ! Faceti o lista cu toate acestea si obtineti cateva detalii minime pentru a motiva oaspetii vostrii sa vada respectivul obiectiv.

PRODUSELE LOCALE

Suntem convinsi ca in zona dvs gospodinele gatesc cel mai bine si barbatii scot din butoi cel mai bun vin si cea mai aromata tuica ! Mai stim ca se folosesc produse cultivate in gradina din spatele casei cu gunoi de grajd, ca fructele si legumele au gust, ca vecinii si prietenii din sat si comuna fac cele mai bune delicatose locale ! Cu toate acestea ati dat gata orice turist, indiferent ca este roman sau vorbitor de alta limba, ca este finar sau virsnic, ca este zglobiu sau linistit !

ACTIVITATI TRADITIONALE SI DE PETRECERE A TIMPULUI LIBER

Tradițiile; portul, jocul si cantul popular, sunt exemple de activitati la care pot participa turistii; sunt sate in care mirii se casatoresc in port popular, sau in care duminica se intilnesc la vreo nedeie (bal traditional).

Mestesugurile sunt, din pacate, din ce in ce mai putine si speram ca nu le vom vedea in cativa ani numai la muzeu !...Exista totusi multe forme care se practica:

- Exploatarea si prelucrarea lemnului (in special in zonele montane)
- Auraritul (Muntii Apuseni)
- Olaritul si centrele de olarit
- Cojocaritul
- Torsul
- Tesutul
- Si altele...

OBIECTIVE TURISTICE SI INFORMAREA TURISTICA

Obiectivele turistice sunt acele puncte de atractie care pot fi interesante pentru cineva care va viziteaza regiunea; ele pot fi culturale (biserici, cetati, ruine, muzee..), naturale (zone protejate, forme de relief interesante, etc), instalatii traditionale (mori de apa, pive, viltori, cu cat mai functionabile pentru demonstratii, cu atat mai interesante!)etc

ALTE SERVICII

Care sunt cele mai bune **hanuri si restaurante** din zona, unde se mananca cel mai bune specialitati din zona, unde sunt ospatarii serviabili iar localul este frumos decorat si curat ? Faceti o mica lista cu aceste restaurante/hanuri, apreciati distanta in kilometrii fata de pensiunea dvs, aflati numerele lor de telefon si oferiti asemenea informatii turistilor, chiar daca in pensiunea dvs se poate servi si masa de prinz sau de seara.

Cu cat exista mai multe posibilitati de a descoperi specificul locului, cu stea mai mult, sau sa revina sau sa va recomande prietenilor lor; astfel termen lung!

De asemenea faceti o **lista cu ce utilitati si servicii exista in jur;** turistii vor nevoie de mancare, suveniruri sau medicamente si vor aprecia ca ii corect despre unde le pot gasi !

- ✘ Magazin alimentar
- ✘ Farmacie
- ✘ Spital
- ✘ Tutungerie
- ✘ Statie de benzina
- ✘ Brutarie
- ✘ Piscina
- ✘ Apa/lac
- ✘ Teren de sport
- ✘ Han
- ✘ Padure, etc

atat vor dori sa veti castiga pe

avea cu siguranta informatii precis si

PUBLICITATEA

Mai întâi găsiți un nume reprezentativ și ușor de reținut pentru pensiunea dvs; puteți să vă inspirați din denumirile locurilor din preajmă, din numele și prenumele membrilor de familie, etc

Este important de asemenea să aveți **placute indicatoare** care să le arate turistilor pe unde să ajungă la dvs, mai ales dacă nu stați la drumul principal.

Publicitatea orală, « din gura în gura », făcută de cei ce au fost la dvs, este considerată a fi cea mai importantă, în orice țară din Uniunea Europeană ! Ei pot fi mulțumiți, și atunci va face o reclamă bună, sau nemulțumiți și vorbesc nu tocmai de bine altor persoane despre sejurul petrecut în pensiunea dumneavoastră.

Așa ca scopul dvs trebuie să fie ca toți turiștii să plece mulțumiți și să le spună și altora despre pensiunea dumneavoastră!

În ceea ce privește **publicitatea scrisă**, este bine să aveți cărți de vizită sau pliante cu pensiunea dvs, pe care să le dați turiștilor la plecare sau să le distribuiți la diverse evenimente ; aveți grijă să puneți doar elementele informative strict necesare, să nu le supraîncărcați. Puteți face și broșuri, pliante, postere, vederi, casete, pagini web, CD-uri, etc; acestea costă destul de mult și sunt de prisos dacă nu știți unde să le distribuiți !

Pentru **participarea la târguri și evenimente de turism** este bine să mergeți în grupuri de proprietari de pensiuni (organizat sau neorganizat), să vă reprezentați mai întâi zona și mai apoi pe dumneavoastră; acest lucru atrage după sine publicitate pe termen lung, turiștii vor avea motive să stea mai mult în zona dvs, cunoscând mai multe obiective și activități turistice!

DESPRE CAT DE IMPORTANTE SUNT PARTENERIATELE

Să presupunem că în regiunea dvs deja au apărut câteva dintre aspectele de mai jos :

- ✘ Resursele din zona sunt exploatate nerational și au apărut deja probleme de mediu;
- ✘ Modul de viață local, specific, s-a modificat în ultima vreme, s-a "modernizat" nefiresc și forțat;
- ✘ Pensiunile au ieșit "ca ciupercile după ploaie" și în contradicție cu aspectul local al satului;
- ✘ Mai mult, investitori din alte zone investesc haotic, în locul comunității și nu acordă atenție practicilor și arhitecturii tipice;
- ✘ A crescut costul vieții pentru comunitatea dvs (datorită exploziei turistice, totul se vinde mai scump);
- ✘ Ați observat creșterea criminalității și a consumului de droguri;
- ✘ Există un risc de abandonare a activităților agricole și deci, a relației dintre agricultură și turism, cele două condiții de bază pentru a practica agroturism;
- ✘ Aveți deja probleme de trafic și de parcare;
- ✘ Fermierii nu cunosc legislația și nu pot beneficia de pregătire specifică în agroturism

De unii singuri este întotdeauna mult mai greu să rezolvăm aceste problemele, pierdem timp și bani; mai mult, observăm că acestea nu sunt comune; și cu atât este mai grav dacă stăm degeaba și îi lășăm pe alții să decida în locul nostru...facerea este o formă de aprobare !

Cu cine puteți să faceți parteneriate ?

Cu administrația locală, adică Primăria și Consiliul Local din comună

Știați că aveți dreptul de a fi consultați în legătură cu problemele publice ale comunității din care faceți parte ? Acest lucru este posibil legal datorită Legii privind Transparența Decizională în Administrația Publică nr 52/2003. În același timp un trebuie să așteptați ca Primăria și Consiliul Local să vină la voi, în România această practică este încă greoaie și de multe ori inexistentă. Însă dacă începeți să le spuneți ce aspecte credeți că ar trebui îmbunătățite sau ce s-ar putea face la voi în comună, puteți găsi IMPREUNA soluții la multe din problemele voastre.

Cu asociații de agroturism

Puteți să formați voi înșivă asociații² în regiunea dvs sau să contactați ONG-uri active în domeniul agroturismului și turismului rural, care să vă reprezinte interesele și prin care să încercați să vă rezolvați problemele pe care le aveți. Pentru a afla ce ONG-uri sunt active în regiunea dvs, întrebați în comunitate sau consultați organizațiile FDSC și CENTRAS care dețin informații despre aceste asociații locale.

² Înființarea fundațiilor este reglementată de OG nr. 26 din 30 ianuarie 2000 – cu privire la asociații și fundații, modificată și completată prin OG nr. 37.

Cum va poate ajuta o asociatie:

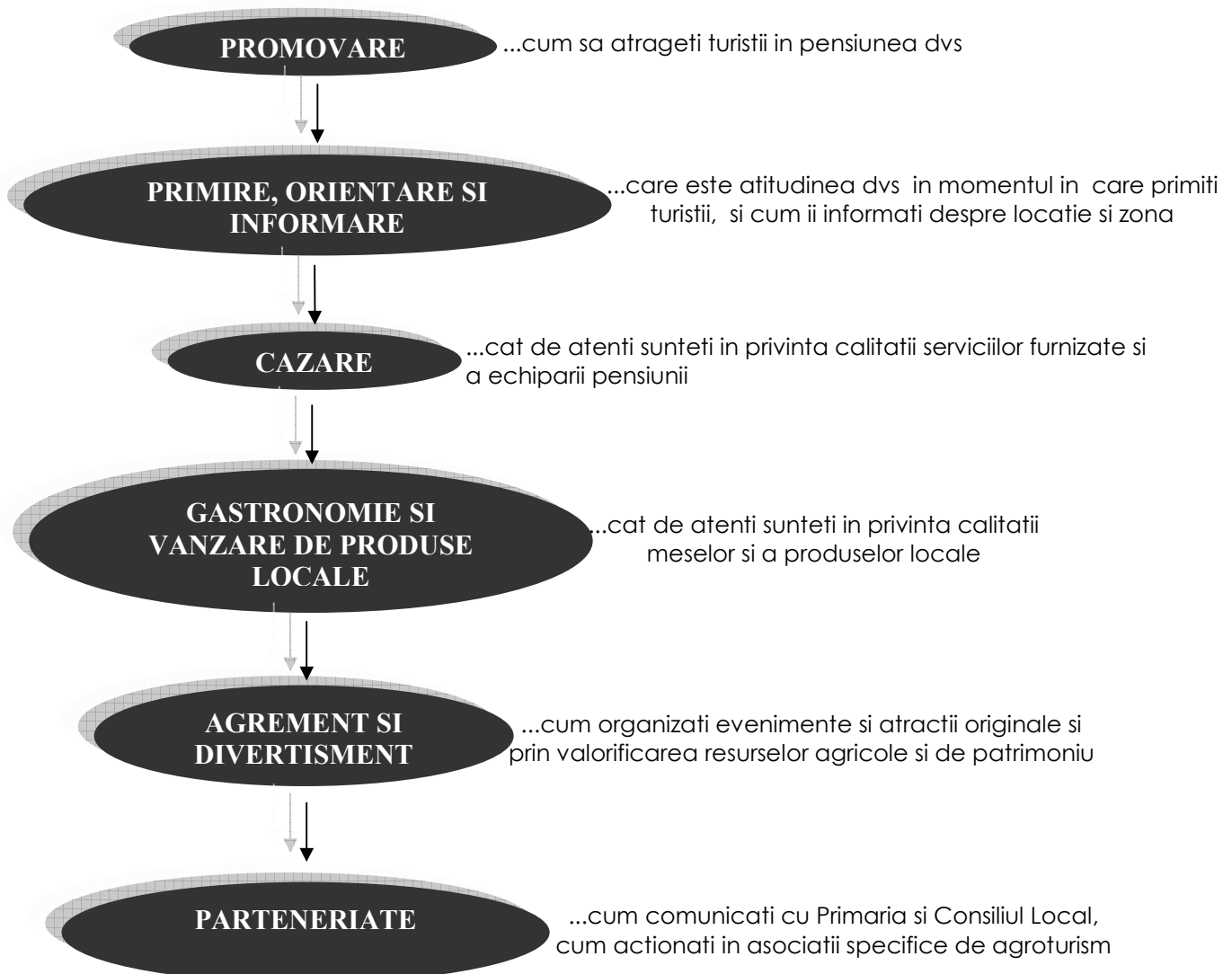
- ✘ Actiune si initiativa locala, prin care puteti sa negociati, sa imbunatatiti sau sa modificati aspectele agroturistice care nu sunt favorabile activitatii dvs : legislatie, mediu de afaceri, etc ;
- ✘ Uniformizarea serviciilor la un standard comun si semnalizare comuna;
- ✘ Mijloc deosebit de informare;
- ✘ Mijloc de relationare cu alte regiuni si proprietari de pensiuni agroturistice ;
- ✘ Promovare in presa, prin materiale informative si prin prezenta la targuri de turism;
- ✘ Asistenta in realizarea proiectului dvs personal;
- ✘ Formare de specialitate sau legatura cu organismele creditate;
- ✘ Serviciu comun de rezervare;
- ✘ Amenajarea de puncte de vinzare si informate, etc

Acest mod de asociere este foarte important pentru ca va da posibilitatea cea mai concreta si imediata de a actiona alaturi de alti proprietari de pensiuni agroturistice **pentru rezolvarea problemelor comune**, care tin strict de agroturism! I

Alti posibili parteneri:

- financiar : banci, fonduri nerambursabile, case de credit, etc
- firme de consultanta ;
- hanuri si restaurante ;
- comercianti (producatori de produse locale, etc) ;
- alte pensiuni (daca capacitatea dvs de cazare este depasita sau pentru schimburile de experienta) ;
- pentru petrecerea timpului liber ;
- pentru publicitate si promovare (agentii de turism, firme de publicitate, etc)
- pentru animare si jocuri...

IN CONCLUZIE, CA SI PROPRIETARI DE PENSIUNE TREBUIE SA TINETI CONT DE...

Faceti o **evaluare finala** : care dintre cele de mai sus le aveti si care nu?

Pentru cele pe care le aveti deja, verificati daca sunt conform normelor si recomandarilor prezentate in aceasta fisa; cele care lipsesc trebuie neaparat sa va ganditi cum puteti sa le obtineti, de unul singur sau in diverse parteneriate ! Puteti desfasura foarte usor o activitate turistica corecta si profitabila!

DREPTURI SI OBLIGATII

Ca si agenti economici cu activitate in turism, aveti urmatoarele drepturi si obligatii, conform legii:

DREPTURI

- aveti dreptul de a presta si comercializa servicii turistice, in conditiile legii;
- aveti dreptul de a primi asistenta de specialitate si informatii generale, din partea Ministerului Turismului si a institutiilor din subordinea sa, privind strategia si programele de dezvoltare ale turismului;
- aveti dreptul de a fi inclusi, la cerere, in programele de pregatire profesionala initiate de Ministerul Turismului
- aveti dreptul de a participa la actiunile de promovare (nationala si internationala) si sa fiti inclusi in cataloage, ghiduri si alte mijloace de lansare a ofertei nationale de servicii turistice;
- aveti dreptul de a beneficia de facilitati acordate de stat si de alte organisme si organizatii, conform prevederilor legale, in scopul stimulării activității de turism;
- aveti dreptul de a obtine certificatul de clasificare si reclasificarea pentru fiecare unitate proprie care presteaza servicii turistice, corespunzator criteriilor indeplinite de unitatea respectiva;

OBLIGATII

- aveti obligatia de a presta serviciile turistice la nivelul categoriei unitatii pe care o detineti, conform certificatului de clasificare;
 - aveti obligatia de a functiona numai in structuri de primire turistica clasificate;
 - aveti obligatia de a functiona numai cu personal clasificat;
 - aveti obligatia de a afisa, in forma vizibila si clara, lista serviciilor si a tarifelor practicate;
 - aveti obligatia de a informa turistii corect si adecvat cu privire la serviciile turistice pe care le pastati;
 - aveti obligatia de a asigura protectia turistilor care utilizeaza serviciile turistice ale dvs: cazare, masa, excursii, etc.;
 - aveti obligatia de a proteja bunurile turistilor impotriva deteriorarii sau furtului si sa asigurati despagubirea acestora in cazul aparitiei unor prejudicii, conform legii;
 - aveti obligatia de a realiza exploatarea patrimoniului turistic, in acelasi timp asigurand protectia si conservarea acestuia si a mediului inconjurator;
 - aveti obligatia de a realiza publicitate proprie cu obiectivitate si respect fata de resursele turistice, in scopul protejarii calitatii produsului turistic romanesc;
-